

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΨΥΧΟΠΑΤΕΡΑΣ

(*Ιδε σε.λ. 9).

Βένιερος.—Σπουδαία υπόθεσι; Μπᾶ! (τὸν προσβλέπει ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα ἀρηρημένος). "Ὁχι, δὲν ἐφάνηκε ἀπὸ 'δῶ (πρὸς τὴν Φραντζέσκαν.) Μήπως εἶναι ἐπάνω ὁ κύριος Βάβλας;

Φραντζέσκα.—"Ὁχι, κύριε. Δὲν ἦλθε ἀκόμη. (*Ἡ Φραντζέσκα ἀπέρχεται).

Γεῶργος.—Καλὰ, δὲν πειράζει... θὰ πάγω νὰ τὸν εὔρω στὸ σπίτι του.

Βένιερος.—Δὲ θὰ τον βρῆς, καίμενε. Νὰ σε πῶ. Δὲν ἔρχεσαι ἐδῶ κατὰ τὸ μεσημέρι; "Ἐλα νὰ φαῖμε μαζί. Ἐκεῖνη τὴν ὥρᾳ πάντα θὰ εἶνε ἐδῶ.

Γεῶργος.—"Ὁχι, ὄχι, εὐχαριστῶ. "Αν δὲν τον πιτύχω, θὰ ἔλθω. Ἀλλὰ μετὰ τὸ φαγητόν.

Βένιερος.—Πολὺ καλὰ, ὅπως ἀγαπᾶτε!

Γεῶργος.—Χαίρετε. Εἰς τὴν θεία τὰ σέβη μου.

Βένιερος.—'Αντίο, ἀγαπητέ μου. Καὶ μὴ μας ξεχνᾶς, σὲ παρακαλῶ. Ἡ εἰλικρίνεια δὲν εἶνε λόγος, πιστεύω... (μειδιῶν).

Γεῶργος.—(ὁμοίως) "Α, ὄχι... τί λέτε... (ἐξέρχεται).

Βένιερος.—(Τὸν παρακολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματος καὶ ἀφοῦ ἐξαφανισθῇ, τὸν μουντζώνει) Νᾶ! νερόβραστε!... μὲ τὴν ἀλήθεια σου. (*Ἐξάγει σιγάρον, τὸ θέτει εἰς τὴν πίπα του καὶ τὸ ἀνάπτει. Πίνει ὀλίγον καφὲ καὶ ἀρχίζει νὰ επιθεωρῇ τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου του γράμματα καὶ χαρτιά, ἐτοιμαζόμενος πρὸς ἐργασίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ κατέρχεται ἡ κυρία Βένιερος). "Α ἐσύ εἶσαι... "Ἐνα λεπτό τῆς ὥρας πρωτότερον ἂν κατέβαινες θὰ ἔβλεπες καὶ τὸν ἀνεψιὸ σου.

Θεῶνν.—Ἦλθε ὁ Εὐτύχιος;

Βένιερος.—"Ὁχι καλὲ, ὁ Γεῶργος τῆς 'Αγγελίδαινας. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τον φυλάξῃ, κυρία θεία του μακρονή. Θὰ γίνῃ μεγάλος ἄνθρωπος.

Θεῶνν.—'Αλήθεια, καίμενε; μακάρι.

Βένιερος.—(ὁλοῦν ἐργαζόμενος) 'Αμ, τί, φέμματα; Σοῦ εἶνε ἓνας μεγαλοφυῆς! Θὰ τραντάξῃ τὴν Ἑλλάδα μιὰ μέρα... "Εμπορος! Θὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον. Ποῦ Ρότσιλδ καὶ ποῦ Βάντερμπιλδ! "Αφῆσε νὰ ἰδῆς...

Θεῶνν.—(Καθημένη ἐπὶ τοῦ διβαρίου πλινθίου). "Ἐλα ντὲ τώρα!

Βένιερος.—Τί; ξέρεις τί ἐμπόριο κάνει ἡ ἀλήθεια; χμ! "Ὅλα τὰ ἐκατομμύρια ποῦ φαντάζονται οἱ τρελοὶ, καὶ πάλι λίγα εἶπα. Θὰ ἰδῆς... θὰ ἰδῆς τί πείνα θὰ τὸν δέρνῃ ὕστερ' ἀπὸ ἓνα χρόνον.

Θεῶνν.—Τὸν καίμενο! Ὁ Θεὸς νὰ μὴ το

δώσῃ. Τί θὰ γίνουν ἢ διστυχισμένες ἢ ἀδελφές του;

Βένιερος.—Ποιὸς τὸ ξέρει; Εἰμπορεῖ νὰ εἶνε καὶ αὐτὲς ὁπαδοὶ τῆς ἀληθείας.

Θεῶνν.—"Αχ, μὴ κοροϊδεύεις, νὰ ζῆς... "Απ' αὐτὸ τὸ παιδί κρέμονται. Καὶ ἂν δὲν εἶνε νὰ βγῇ τῆς προκοπῆς... (πέλκει ἐν μάλλον περιώμῳ).

Βένιερος.—Καλὰ, καλὰ. Γιὰ νὰ σε πῶ τώρα Ἐφρόντισες νὰ ἰδῇ; ἐκεῖνο ποῦ σε εἶπα στὴν κουζίνα, νὰ μὴ βάζῃ τόσα κάρβουνα διὰ μιᾶς ἢ Φραντζέσκα;

Θεῶνν.—Ἐννοια σου, ἐφρόντισα. Τῆς εἶπα νὰ ρίχτῃ κάθε τόσο ἀπὸ λίγα-λίγα...

Βένιερος.—"Α, διάβολο! τί πυροστιῆς ἦταν ἐκεῖνες προχθές; Βαπόρι εἶναι ἡ κουζίνα ἢ γύφτικο; Αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ βλέπῃ ἡ νοικοκυρά. Σπατάλη!...

Θεῶνν.—Καλὰ, μὴν ἀρχίσῃς τώρα τὰ ἴδια, γιατί δὲν ἔχω ὄρεξι. Ἐγὼ ἦλθα νὰ σοῦ κάμω λίγη συντροφιά.

Βένιερος.—Πολὺ καλὰ, εὐχαριστῶ. Συντροφιά, χωρὶς κουδέντα. Τῇ δουλειᾷ σου καὶ τῇ δουλειᾷ μου. Λοιπὸν. (Γράφει ἐν ᾧ ἡ Θεῶνν πέλκει, σιωπηλῇ ἐπὶ τινος στιγμῆς).

Θεῶνν.—Νὰ σε πῶ, καίμενε Λεωνίδα. Πεντάρα δὲν ἔχω πάλι, δὲν μου δίνεις κανένα εἰκοσιπεντάρικο;

Βένιερος.—(Γράφων) Τί νὰ σοῦ δώσω;

Θεῶνν.—Κανένα εἰκοσιπεντάρικο.

Βένιερος.—"Α, αὐτὴ ἦταν ἡ συντροφιά ποῦ ἦλθες νὰ μου κάμῃς; Μωρὲ καλωσύνη, πρῶτ' πρῶτ'. καὶ τί το θέλεις;

Θεῶνν.—Νὰ, τὸ θέλω. Τί σε μέλει; Δικὰ μου ἔξοδα.

Βένιερος.—'Αμ, ἀφοῦ ἔχῃς δικὰ σου ἔξοδα, ἔπρεπε νὰ ἔχῃς καὶ δικὰ σου ἔσοδα. Ἐμένα ἄφησέ με, δὲν ἔχω σήμερα.

Θεῶνν.—Ἐλα, καίμενε. Πρῶτα θὰ μου βγάλῃς τὴν πίστι καὶ ὕστερα θὰ μου δώσῃς καὶ τὴν πεντάρα ἀκόμη. Γιατί ἔχῃς αὐτὸ τὸ κακὸ ἰδίωμα; Πότε σοῦ γύρεψα χωρὶς νὰ μου δώσῃς; Θὰ μου δώσῃς λοιπὸν καὶ τώρα. Ἐσύ ξέρεις ποῖο εἶνε τὸ χρέος τοῦ καλοῦ συζύγου... Μὰ γιατί νὰ μού το βγάινῃς ξυνὸ μὲ τὴ μουρμούρα;

Βένιερος.—Γιὰ νὰ γυρεύῃς λιγώτερα, γιὰ νὰ γυρεύῃς μὲ διάκρισι, νὰ. "Αν νομίζῃς πῶς τὸ χρέος τῆς καλῆς συζύγου εἶνε νὰ σκορπῇ τὰ χρήματα ποῦ μαζεύει ὁ ἄντρας τῆς (καὶ τὰνάπαλιν) εἶσαι πολὺ ἀπατημένη. Αὐτὰ πέρασαν τώρα, ἐργάζου καὶ σὺ γιὰ νᾶχῃς.

Θεῶνν.—Μάτια μου! Δηλαδή δὲν θὰ μου δώσῃς.

Βένιερος.—"Ὁχι, σήμερα ὄχι.

Θεῶνν.—Καλὰ κάμω ἐγὼ καὶ καμιά φορὰ σοῦ γυρεύω μπροστὰ σὲ ἄλλους. Τότε μονάχα μού δι-

νεις (τί νὰ κάνης;) χωρίς ἀντιλογία. Γιατί λοιπόν δὲν ἐτόλμησες νὰ πῆς καὶ σ' αὐτοὺς μπροστὰ, πῶς θέλεις τῇ γυναϊκᾷ σου νὰ δουλεύῃ; Θὰ πῇ πῶς δὲν εἶνε σωστό. Μιά ιδέα κενούργια, ἀπὸ τὰ χίλια παράξενα ποὺ γράφουν τόρα ὕστερα, εἶδες πῶς σέ συμφέρει καὶ μὰμ τὴν ἔχαψες...

Βένιερος.— Θὰ εἶχα χίλιες ἀντιλογίες στὶς ἀνοησίες αὐτές, καὶ πρῶτα - πρῶτα θὰ σου ἐνθymiζα ὅτι ἔχω ἀρκετὰ τὸ θάρρος τῶν ιδεῶν μου. Ἀλλὰ τόρα δὲν μου μένει καὶρός γιὰ λόγια... καὶ ὅποιος δὲν μιλεῖ τὸν θάφτουν ζωντανό. (βγάζει τὸ πορτοφόλι του). Πόσα εἶπες πῶς θέλεις;

Θεῶνν.— (γελῶσα) Νὰ, δὲν σου τῶλεγα; Εἰκοσιπεντάρικο θέλω.

Βένιερος.— Σὰν πολλὰ εἶνε, καὶμένη, χωρίς τάστεια... Δὲν ἔχεις διόλου χρήματα;

Θεῶνν.— Διόλου, διόλου, σοῦ ὀρκίζομαι. Νὰ, μὰ δὲς ἐδῶ. (Ἐξάγει τὸ πορτοφόλι της, τὸ ἀνοίγει καὶ τὸ ἀναποδογυρίζει) οὔτε πεντάρα!

Βένιερος.— Ἀφ' οὗ ὀρκίζεσαι! Μὰ ποῦ δὲν ἔχω κ' ἐγὼ φιλά; (ψάχνει) Νὰ, δόσε μου τὰ ρέστα ἀπὸ ἓνα ἑκατοστάρικο.

Θεῶνν.— (γελῶσα ζωηρῶς) Σὲ καλὸ σου.

Βένιερος.— Ἄ, νὰ, εἶπες πῶς δὲν ἔχεις. Τὸ ξέχασα... ἴσως γιατί δὲν τὸ παραπίστεψα. (Κουνδουρίζει· εἰσέρχεται ὁ Μαρῶλης). Πήγαινε στὸν κ. ταυὶνὰ νὰ σοῦ χαλάσῃ αὐτὸ τὸ ἑκατοστάρικο. (ὁ ὑπηρετὴς ἀρπάζει τὸ χαρτονόμισμα ἀποτόμως καὶ τὸ τσαλακώνει). Ἔ, παιδί μου! πῶς τὸ πιάνεις ἔτσι;... Ἐσυλογίσθηκες ποτέ τί εἶνε αὐτὴ ἡ ζωγραφιὰ; (τὸ πέρνει τὸ ἰσιάζει, καὶ τοῦ το ξαπαθίδει) διὰ νὰ μὴν ξέρης ἀκόμη πῶς πιάνουν τὰ ἑκατοστάρικα, οὔτε πῶς τὰ κερδίζουν θὰ μάθης ποτέ. Ἐλα, πήγαινε, βάνδαλε! (Ὁ ὑπηρετὴς ἐξέρχεται. Ὁ Βένιερος ἀνάπτει νέον σιγάρον).

Κυρία Ρούσου.— (εἰσερχομένη) Ὁ κύριος Βένιερος; (Τὴν εἰσάγει ὁ Τέλης, ἐπιστρέφων ἀμέσως).

Βένιερος.— Μάλιστα, κυρία μου. (ἐργειρόμενος) Εἰς τὰς διαταγὰς σας.

Κυρία Ρούσου.— Θὰ μου ἐπιτρέψετε νὰ σας ἐνοχλήσω ὀλίγον. Εἶμαι ἡ κυρία Ρούσου...

Βένιερος.— Κυρία μου... (ἐποκλίνεται βαθέως) Ἡ κυρία Βένιερ! (Ἡ κυρία ἐποκλίνεται ἀμοιβαίως). Εἰς τί εἰμπορῶ νὰ σας φανῶ χρήσιμος; Καθῆστε.

Κυρία Ρούσου.— Σὰς εὐχαριστῶ. (μένει ὀρθία) Θὰ σας τὸ εἶπω μὲ δύο λέξεις. Ἐκ μέρους τῆς Φιλανθρώπου Ἐταιρίας τῶν Κυριῶν, συνάξω ἐξ ὑπέρ τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων. Ἦλθα, κύριε, νὰ λάβω καὶ τὸ ἐδικόν σας βοήθημα. Ὅ,τι ἔχετε εὐχαρίστησιν, ὅ,τι εὐκολύνεσθε...

Βένιερος.— (Ταρασσεται καὶ στρέφει τὸ βλέμμα πρὸς τὴν σύζυγόν του). Δηλαδή... ὅχι...

νὰ... Ξεύρετε, αἱ περιστάσεις δὲν μὰς ἐπιτρέπουν σήμερον νὰ δεῖξωμεν ὅλην μας τὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς ἀνιάτους... Δυστυχῶς...

Κυρία Ρούσου.— Δὲν πειράζει...

Βένιερος.— Πολὺ λυποῦμαι— ἡ συνδρομὴ μου θὰ ἦναι τόσο μικρά, τόσο ἐξευτελισμένη, ὥστε μὰ τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἦτο προτιμώτερον...

Κυρία Ρούσου.— Δὲν ἔχει νὰ κάνῃ, κύριε Βένιερ. Ἡ συμπάθεια πρὸς τοὺς δυστυχεῖς δὲν μετρεῖται μὲ τὰ χρήματα, ποῦ εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ δώσῃ. Δὲν εἶναι ἔτσι, κυρία μου;

Θεῶνν.— Βεβαιότατα.

Κυρία Ρούσου.— Ἡ κόρη μου ἡ ὁποία μοῦ στέλνει ἀκωνύμως μίαν δραχμὴν, δὲν συμποσεῖ ἀρὰ γε περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑκατομμυριοῦχον, ὁ ὁποῖος προσφέρει θορυβῶδως χίλια φράγκα;

Βένιερος.— (τρομάζων) Χίλια φράγκα!! Δὲν πιστεύω, κυρία μου, νὰ με πέρνετε γιὰ ἑκατομμυριοῦχο;

Κυρία Ρούσου.— (Μειδιῶσα) Δὲν ἤξεύρω τίποτε περὶ τῆς περιουσίας σας, κύριε. Ἀλλὰ καὶ νὰ ἤξευρα, ἐγὼ βέβαια δὲν θὰ ὠρίζα ποτέ τὸ ποσὸν τῆς συνδρομῆς σας. Μὲ παρεξηγήσατε. Σὰς εἶπα, ὅ,τι ἔχετε εὐχαρίστησιν... Ἰδοὺ ἐδῶ τὸ βιβλιάριον τῆς ἐγγραφῆς. Εἰμπορεῖτε νὰ προσφέρετε μὲ τὸ ὄνομά σας ἡ ἀκωνύμως. Ὁ κατάλογος αὐτὸς δημοσιεύεται.

Βένιερος.— (Λαμβάνει τὸ βιβλιάριον) Ἄ, δημοσιεύεται; Κυρία μου, θὰ μου ἐπιτρέψετε νὰ προσφέρω μὲ τὸ ταπεινὸν ὄνομά μου. (Διατρέχει μερικὰς σελίδας τοῦ καταλόγου) Καὶ βλέπω μὲ χράν μου ὅτι πολὺ ὀλίγοι προσέφεραν ἀνώτερον ἀπὸ τὸ ποσόν, ποῦ εἰμπορῶ νὰ θυσιάσω κ' ἐγώ. Ἀλλὰ μὲ τὸν ὄνομά μου...

Κυρία Ρούσου.— Ὅπως ἀγαπᾶτε.

Βένιερος.— Ἡ ἀκωνυμία εἰς τοιαύτας περιστάσεις εἶναι κοινωνικῶς ἐπιζημία. Τὸ παράδειγμά, τὸ παράδειγμα εἶναι ἡ καλλιτέρα ἐνθάρρυνσις.

Θεῶνν.— Βέβαια, τὸ παράδειγμα.

Βένιερος.— Ἐνας ἄνθρωπος τῆς ἰδικῆς μου θέσεως, π. χ. ἀπέχει τοῦ ἐράνου, νομίζων ὅτι ὀφείλει νὰ δώσῃ ἀξιοπρεπῶς τοὐλάχιστον 500 δραχμάς. Ἀλλ' ἄμα ἰδῇ ὅτι ἐγώ, ὁ (γράφει) Λεωνίδας Βένιερος, προσέφερα ὑπὲρ τῶν Ἀνιάτων δρ. 25, θὰ δώσῃ καὶ αὐτὸς ἄλλα τόσα πιστεύω, χωρίς δισταγμόν. (ἐπιστρέφει τὸ βιβλιάριον).

Κυρία Ρούσου.— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε Βένιερ, καὶ ἐκ μέρους τῆς ἐταιρίας καὶ ἐκ μέρους τῶν Δυστυχῶν. (Εἰσέρχεται ὁ Μαρῶλης καὶ παραδίδει μετ' ἄκρας προσοχῆς εἰς τὸν Βένιερον τέσσαρα εἰκοσιπεντάδραχμα). Δίδετε πάρα πολλὰ...

Βένιερος.— (Ἐργαζομένη τὸ ἐν εἰκοσιπεντάδραχμον εἰς τὴν κυρίαν Ρούσου) Ὅριστε, κυρία μου, καὶ μὲ συγχωρεῖτε πολὺ ποῦ...

Κυρία Ρούσου.— (Θέτουσα χαρτονόμισμα και βιβλιάριον ἐντὸς τοῦ σακκιδίου της) Ἄ, τί λέτε. σᾶς εὐχαριστῶ και πάλιν. Χαίρετε, κυρία μου. Χαίρετε, κύριε. (Χαιρετᾷ ἀμφοτέρους διὰ χειραψίας. Ἐπιφαίνεται ὁ Εὐτύχιος και ἵσταται εἰς ἀπόστασιν παρὰ τὴν θύραν, ἕως οὗ φύγῃ ἡ κυρία Ρούσου).

Βένιερος.— Καί θά γίνη—παρακλῶ ἀρκετὰ ἐνύχωρον αὐτὸ τὸ Ἄσυλον τῶν Ἀνιάτων ;

Κυρία Ρούσου.— Ἀναλόγως τοῦ χρήματος. Ἐλπίζομεν ὅτι θά εἰμπορῇ νὰ περιλάβῃ ἀνέτως πενήντα ἀσθενεῖς.

Βένιερος.— Πενήντα ἀσθενεῖς. Καί τί εἶναι πενήντα ἀσθενεῖς ἐμπρὸς εἰς τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν ἀνιάτων ! τῶν κάθε εἶδους ἀνιάτων...

Κυρία Ρούσου.— Τὸ ἐσυλλογίσθημεν και αὐτό. Ἀλλὰ τί νὰ κάμωμεν ; (μειδιῶσα) Μᾶς λείπουν τὰ μέσα. Μήπως και τὰ ὑπάρχοντα φρενοκομεῖα δὲν εἶναι ἀνεπαρκῆ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας ; (κινεῖ τὰ ἐξέλιθ).

Βένιερος.— (προπέμπων) Θέλετε νὰ πῆτε ὅτι οἱ ἀπ' ἐξω τρελοὶ εἶνε πολὺ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀπὸ μέσα ;

Κυρία Ρούσου.— (Ἐξερχομένη) Ἀκριβῶς.

Βένιερος.— Σύμφωνοι, κυρία μου, προσκυνῶ. (Πρὸς τὸν Εὐτύχιον) ὦ, καλῶστον ! τί κάνεις ; Ἥλθες ἐπὶ τέλους.

Θεῶνν.— (σπεύδουσα και αὐτὴ) Καλὸ στὸ παιδί μου, καλὸ στὸν Εὐτύχιόν μου. Τί κάνεις, παιτάκι μου, καλὰ εἶσαι ;... Ἦ μαμά σου ;

Εὐτύχιος.— (Ἀσπάζεται τὴν κυρίαν Βένιερον και χαιρετᾷ διὰ θερμῆς χειραψίας τὸν Βένιερον). Πολὺ καλὰ, θεῖέ μου... λαμπρὰ, θεῖα μου... εὐχαριστῶ. Πῶς περάσατε ἀπὸ χθές ;

Βένιερος.— Ὁραῖα. (δίδει ἐν εἰκοσιπεντάδραχμον εἰς τὴν Θεῶνν και φιλάττει τὰ δύο ἄλλα εἰς τὸ πορτοφόλι του).

Εὐτύχιος.— Σέ καλὴ ὥρα ἦλθα, βλέπω. Μέσ τῇ μοιρασιά... Δὲν ἔχει και γιὰ μένα τίποτα ; (Ἀκολουθεῖ).

ΤΟ ΘΑΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΕΡΑΣΙΕΣ.

(René Maizerou).

Αὐτὸ ἔγινε στὰ παλιὰ παλιὰ ἐκεῖνα χρόνια, πού ἀκόμα τῶν Ρωμαίων οἱ τριήρεις ἦταν ἀραγμένες στὸ λιμάνι τοῦ Φρέγιου, και οἱ φηλοὶ τούβλινοι πύργοι, οἱ καμάρες, τὰ ὑδραγωγεῖα, οἱ χρυσὲς πύργες τῆς πόλης ἐσκέπαζαν ὁλόγυρα τὸ γαλανὸ κῆφο, και πού μ' ὅλους τοὺς διωγμούς, οἱ πῖο πλούσιοι πατρίκιοι κ' οἱ φτωχότεροι ἄθροιοι ἔτρεχαν σ' ἐκεῖνη τὴν καινούργια θρησκεία πού δίδασκε γιὰ τὴν ἀνάστασι τῶν πεθαμένων, γιὰ μιὰ παντο-

τινὴ εὐτυχία, γιὰ τὴν εἰρήνη πού θά γίνη ἀνάμεσα σ' ὅλα τὰ πλάσματα, πού σοῦ ἀνοιγε τοὺς οὐρανοὺς και φανέρονε τὰ μυστήριά τους, πού σοῦ εἶχε μιὰ κάποια μαγεία και φεγγοβολή, σὰν τὴ χώρα τοῦ ἡλίου και τῆς μυρωδιᾶς, ὅπου εἶχε γεννηθῇ.

Εἶταν τότε σ' ἐκεῖνη τὴν πόλη μιὰ νέα πού τὴν ἔλεγαν Μαργαρίτα, πού ὅλοι τὴν σέβονταν γιὰ τὴ φανταχτερὴ της ἐμορφιά. Ἀλήθεια τόσο ξανθὰ, τόσο μεταξωτὰ εἶταν τὰ μαλλιά της, τόσο χαριτωμένο τὸ στόμα της, τόσο φίνος ὁ λαίμμος της, τόσο κυματιστὲς και καθαρὲς οἱ γραμμὲς τοῦ κορμιοῦ της, πού μπορούσε, σὰν μιὰ Νικήτρα Ἀφροδίτη, νὰ τὴν ἀναστρώσουν πάνω σὲ μαρμαρένιο στυλοβάτη γιὰ νὰ τὴν λατρεύῃ ὁ λαός.

Εἶταν ἀκόμη κι' ἓνας πατρίκιος, πού τὸν ἔλεγαν Ὀνοράτο, πάνω στὸ ἀνθὸ και σ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς νιότης του. Θά νόμιζες πῶς ἔβλεπες, μὲ τὰ μαῦρα σγουρά του, πού μισοσκέπαζαν τὸ μέτωπό του, τὴν πεταχτὴ του κορμιοστασιά τὰ μάτια του τὰ βαθιά σὰν πράσινες καταβόθρες, τὸν ἀτρόμητο ἐκείνο Βάκχο πού παρασταίνουν γελαστὸ και φαιδρὸ ἀνάμεσα στὰ παρκαλυμένα μεθύσια, ἀνάμεσα στὰ χτυπήματα τῶν θύρσων.

Και ὁ ἓνας κι' ὁ ἄλλος δὲ γνώριζαν τὸ τί εἶχαν, ἐκάθονταν σὲ πλούσια μέγαρα, και περπατοῦσαν στὴ ζωὴ, σὰν σ' ἓνα δρόμο ἡλιοφώτιστο και σπαρμένο μὲ ρόδα, και ἄλλαζαν τίς καρδιές των ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα πού ἀνταμώθηκαν οἱ ματιές των και ἀγγίζαν τὰ χέρια τους.

Κι' ἀγαπιούντανε ἄδολα κι' ἀπλοῖα κ' ἡ ἀγάπη των εἶταν γλυκιά και σαστισμένη. Ἐκεῖνη εἶταν τὸ κλῆμα κ' ἐκεῖνος ἡ φτελιά. Τοὺς ἔφερναν οἱ σκλάβοι μὲς στὰ φορεῖα των, μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη, και ξάπλωναν πλὰι πλὰι στὴν ἄμμο τῆς ἀκρογιαλιᾶς κέβλεπαν τᾶσπρα και μουρμουρίζαν σιγανὰ, μέσα στὸ μονότονο παράπονο τοῦ γιалоῦ, λόγια γεμάτα ἀπὸ μιὰν ἀτέλειωτη εὐτυχία.

Τέλος—εἶταν Ἰδοί τοῦ Μάρτη τότες—ἐγέρμισε μιὰ μέρα τοὺς ἐρωτευμένους ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἄκουαν τὴν κατανυκτικὴ ὁμιλίαν πού ἔκανεν ἓνας γέρος ἐπίσκοπος μὲ τᾶσπρα γένεια, μ' αὐλακωμένα τὰ μάγουλά ἀπὸ πληγές—σημάδια τῶν βασάνων πού ἀψήφισε μιὰ φορὰ—ἐμπρὸς σὲ καμπόσους χριστιανούς μαζεμένους. Τότε τοὺς φανερώθηκε τὸ ὄραμα τῆς αἰωνιότητος, σὰν νὰ κατέθηκε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ στὴν κεφαλὴ τους, ἐμέτρησαν πόσο μεγάλο εἶταν τὸ κρίμα τους, πόσο μάταιες οἱ ἀνθρώπινες χαρές, πόσο τιποτένιες οἱ ἁμαρτωλὲς αὐτὲς τρυφερότητες. Καί ἀφού βαπτιστήκανε και καθαριστήκανε, ἔδωκαν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά τους στὴν ἐκκλησία, ἔφυγαν μὲ μιὰ μικρὴ ταρτάνα στὰ νησιά τῶν Λερινῶν, μ' ἀπόφαση νὰ τελειώσουν ἐκεῖ τίς μέρες των μὲ τὴν προσευχὴ και τὴ μοναξιά τους.

Ὁ Ὀνοράτος πῆγε στὸ μικρότερο ἀπὸ δύο νησιά, ἐκεῖνο πού ἀπλώνεται ὅλο βράχια, και πέτρες, μὲ τὰ